

Tiai Kuyei Zaa

Yaasei tiau

¹ Si tiau ih̄e n̄ k̄ asii ηa iyi Jesu Kirisi í nya gbugbāa *. Ilaañi í naa kpāa ku nyisi woo ce icεe ηa mii ηa iyi á na ku ce bii í k̄øsi. Nø Kirisi í bε sim amaleka wa, amu Zaa woo ce icεe, ku ba n̄ m̄a mii ηau.

² Hai ide iyi Ilaañi í f̄o hee ku b̄ si seeda iyi Jesu Kirisi í jε fei, mii iyi n̄ yε fei n̄ wa n̄ jε seedae.

³ Inε iyi wa cio idei waliuu ih̄e do inε ηa iyi à waa gboø n̄ à waa jirimæ, ilu inø didø ηai domi awaatiu í maai wa.

Zaa í ce igbe mεejei inεi Jesu ηa f̄o

⁴⁻⁵ Amui Zaa, n̄ ce ηε f̄o, inε igbe mεejei inεi Jesu ηa iyi à wa ilei Azii.

Ilaañi, nn̄u iyi í wεε, iyi í tako í wεε wo, n̄o wa naa, ku mu n̄jε didø do laakai ku sū, nn̄u do Jesu Kirisi do hunde mεeje ηa iyi à wa si wajui kitai bommae. Jesu Kirisiu nn̄ui í jε woo jε seeda ilu naane, do inε sinte iyi í j̄i hai si bale, n̄o í jε amanlui amanlu ηa.

Í bi wa n̄o í faaba wa hai si dulum du wa do njεe.

⁶ Nø í tøtø wa í jε ilaañi nwa, í ce wa woo weeilaañi baæ. Amboe do gbugbāa ku jε tεe hee do ajo fei. Ami.

⁷ Wee, wa naa si kuduñi ij̄i.

Nø ijui inε fei á yøø,

Baa inε ηa iyi à ḡuñu à kpaa.

* **1:1 Jesu Kirisi í nya gbugbāa** yaasei ideu ih̄e á yøø ku jε má “si gāmei nn̄u takæ”.

Dimi ikā ikāi andunya fei
 Á kpata na irie.
 Beεbeí á ce. Ami.
⁸ Að Laféε, ilu gbugbā fei,
 Nju iyi í wεε, iyi í tako í wεε wo,
 Nø nnui wa naa í ni,
 Amui ñ je sinte do iri ku kpa.

Zāa í ye Kirisi si kuyee

⁹ Amui Zāa, kpaasi nñε. Anu akā iyi ñ ne do Jesui
 í jò ñ ne ikpē si ijuukpā iyi inε mo ì waa ye ña, do si
 bommai Ilaað, do si temua. Á bøðm gungum gø iyi à
 ya kpe Patimøsi na idei Ilaað do seødai Jesu iyi ñ wa
 nje.

¹⁰ Si ajo amazuma gø Hundei Ilaað í naa sim, nø
 ñ gbø imu nla nla gø do anyim bei ti kãakãakí

¹¹ í ni, kø iyi í waa ye si tia, nø i samba tiau
 bi inε igbe mæjei Jesu ña iyi à wa si ilui Efεεzu,
 do Simiinu, do Peεgamu, do Tiatii, do Saadi, do
 Filadøefi, do Laodisee.

¹² Iyi ñ sinda ñ cø inε iyi wa bam ide ku føu ñøi ñ
 ye bi ku lesi fitilai wura mæje.

¹³ Nø ñ ye inε gø í jø Amai Amanø wa leekí si aninii
 bi ku lesi fitila ñau. Wa dasi ibø sisø nø wa dø santikii
 wura si gãgãe.

¹⁴ Irie do ntoi irie ña fei í fñuta pai pai bei iwu, nø
 ijue í ye bei ameí ina.

¹⁵ Isεε wa daana bei isø danya iyi à yø si ina à wiε,
 nø imue í jø ibai inyii tenku.

¹⁶ Wa mu andaiya mæje si awø njεε, nø taakuba
 ilu andø didø minji wa fita hai si gelεε nø wajuε wa
 daana bei nunui dasã.

17 Iyi ñ yøø, ñ cuku si isee bëi iku. Nø í lesim awø njee í ni, maà ce njo, amui ñ je sinte do iri ku kpa.

18 Amui ñ je ilu hunde. Ñ tako ñ ku wo amma nseï ñ wøø hee do ajø fei. Ñ ne yiiko si antai iku nø ñ wa n mu kileei bi ku wai iku ña.

19 Na nnju, kø iyi ì ye do iyi wa ce nseï do iyi á na ku ce si anyie.

20 Andaiya mæje ña iyi ì ye si awø njem nøu do bi ku lesi fitilai wura mæje ñau yaasei anja fei wee. Andaiya mæje ñau à je amaleka [†] mæje ña iyi à waa mu igbe ñau nø bi ku lesi fitila mæje ñau, akã fei igbe akãi.

2

Ide iyi à sõ inéi Jesu ña iyi à wa Efëezu

1 Kirisi í sõm í ni, kø amalekai igbeï inem ña iyi í wa Efëezu. Køaa i ni, iné iyi wa mu andaiya mæje si awø njee, nø wa ne si aninii bi ku lesi fitilai wura mæje ñau í ni,

2 ñ mà kuce nnje do icë nnje do temua iyi ì ne ña. Ñ mà iyi i kaa yøkø i temua do iné laalo ña. Nø ì cø laakai iné ña iyi à waa kpe ara nnja woo be amma a kù je woo be ña, nø ì nyisi iyi woo sø ibo ñai.

3 Í waa temua ña, nø ì ye ijuukpä na irim ña, i kù nø i kù gbëeji ña.

4 Amma iyi ñ ye si ñe wee, i kù bim bëi tako má ña.

5 Na nnju, i ye gigi hai hee bii ì cuku wa ña, nø i kpaasi idø i ce bëi ì sintiò wa ña. Bii i kù kpaasi idø ña, an na n so bi ku lesi fitila nnje hai si agbëe.

[†] **1:20 amaleka** Yaasei amalekau woo bëi.

6 Do nju fei, ì ne mii akā iyi í sīla ḥa. Ḥcé kookoosui inei Nikolaiti ḥa bei amu takam n̄ cōo.

7 Ine iyi í ne ifi, ku sofí ku gbó mii iyi Hundei Ilaañ wa sō igbeí inei Jesu ḥa fei.

Ine iyi í je igū, an jò ku je isoi jīli ndii kuwēe iyi í wa lelei Añ.

Ide iyi à sō inei Jesu ḥa iyi à wa Simiinu

8 Kirisi í ni má, kōa amalekai igbeí inem ḥa iyi í wa Simiinu. Kōaa i ni, ine iyi í je sinte do iri ku kpá, iyi í tako í ku wo nō í dede má si kuwēe í ni,

9 n̄ mà ijuukpā n̄je, nō n̄ mà are ku je n̄je. Do nju fei, ì je ilu amani ḥa. Ine ḥa iyi à waa kpe ara n̄ja Zuifu amma a kù je Juifu ḥa, n̄ mà laalō iyi à ya maa ma ḥe. Ine ḥau inei igbeí Seetam ḥai à je.

10 I maa ce njo na ijuukpā iyi wa naa si ḥe. Seetam á jò a dasi ine gō n̄je ḥa piisōo ku cō laakai n̄je. Aa ye wahala hee ajo mεewa ḥa. Amma i jò i leekí dim dim hee i koo i kuò ḥa. Bii à ce bεebε ḥa an mu n̄je kuwēe ku je riba n̄je.

11 Ine iyi í ne ifi, ku sofí ku gbó mii iyi Hundei Ilaañ wa sō igbeí inei Jesu ḥa fei.

Ine iyi í je igū, iku minjisian kaa ceaa nkāma.

Ide iyi à sō inei Jesu ḥa iyi à wa Peegamu

12 Kirisi í ni ma, kōa amalekai igbeí inem ḥa iyi í wa Peegamu. Kōaa i ni, ine iyi wa mu taakuba ilu ande didō minjiu í ni,

13 n̄ mà bii ì wa ḥa, Seetam nii wa je bommae do gbugbā. Do nju fei, ì waa jirimma irim ḥa, nō i kù fūsi naane iyi ì dasim awə ḥa, baa waati iyi à kpá Antipasi, ilu naane woo je seedad bi tu ḥe bi ku wai Seetam bε.

14 Amma mii iyi ñ ye si ñe wee. Ine go ña à wa si ino nñe iyi à waa too si ikøi Balamu. Balamu í tako í sõ Balaki beì á ce ku dasi inei Izireli ña kurara ku ba a ñø iñø iyi à ceaò iwë ña kuwee, nø a sùò abo kaafe ña.

15 Beebø møi, ine go ña à wa ino nñe iyi à waa too si ikøi inei Nikolaiti ña.

16 Na nnju, i kpaasi idø ña. Bii kù je bæebø, an naa si ñø bii í kðøsi nø n ce igü do ine ñau do taakuba iyi wa fita hai si gølem.

17 Ine iyi í ne ití, ku soñi ku gbo mii iyi Hundei Ilaañ wa sõ igbeì inei Jesu ña fei.

Ine iyi í je igü, nnui an muaa mana iyi wa manji wo. Nø n muaa kuta füfü si bii à kø iri titøe iyi ine go kù mà bii kù je nnju iyi ñ muaa.

Ide iyi à sõ inei Jesu ña iyi à wa Tiatii

18 Kirisi í ni má, køa amalekai igbeì inem ña iyi í wa Tiatii. Køaa i ni, Amai Ilaañ iyi ijue í ye beì amei ina, nø isee wa daana beì isø danya iyi à yø si ina à wie í ni,

19 ñ mà kuce nñe. Nø ñ mà kubi nñe, do naanø ku dasi nñe, do icø jiida nñe, do temua nñe. Ñ mà iyi icøi nseì nñe í re ti tako.

20 Amma mii iyi ñ ye si ñe wee. Í waa temuaò abo iyi à ya kpe Zezabeli ña, nnju iyi wa kpe arae walii, nø ì jø wa wa inyii itíi woo ce icem ña do ikøe ku ba a ya maa sùò abo kaafe ña nø a ya maa ñø iñø iyi à ceaò iwë ña kuwee.

21 Ñ muaa waati ku kpaasi idøe, amma kù bi ku jø kuce laaløe.

22 Na ηοι í ce an jò ku sùò bɔ̄o. Inemokɔ̄ ηα mɔ̄ iyi à ya maa ce sakara do nŋu, an dasi ηα ijuukpā nla nla, bii kù jé à kpaasi idə à jò kuce laalɔ̄ nŋa.

23 Si anyie an kpa amae ηα. Waati bεεbe igbe i inei Jesu ηα fei aa mà iyi nà mà idə i ine ηα do lasabu nŋa. An sāa ine fei si bei kookoosue í to.

24 Amma iŋe iyi ì gbe si ilui Tiatii, iŋe iyi i ù too si ikɔ̄ laalɔ̄u ηα nɔ̄ i kù mà mii iyi ine gɔ̄ ηα à ya kpe asii nlai Seetam, nà wa n sɔ̄ ηε, n kaa n kā nŋe aso gɔ̄ má.

25 Amma iyi ì nε ηα, i muu dim dim ηα hee n koo n toò wa.

26-27 Ine iyi wa ce iyi nà bi hee í jɛò igū hee kɔ̄, nŋui an mua yiiko iyi amu takam n gba hai bi Baam. An muaa yiikou si antai dimi fei ku maa gbā ηα do goloi isɔ̄ ku cā ηα ku lege ηα bei caka.

28 Nɔ̄ an muaa andaiyai amεεjuuma.

29 Ine iyi í nε ifi, ku sofì ku gbɔ̄ mii iyi Hundei Ilaañ wa sɔ̄ igbe i inei Jesu ηα fei.

3

Ide iyi à sɔ̄ inei Jesu ηα iyi à wa Saadi

1 Kirisi í ni má, kɔ̄a amalekai igbe i inem ηα iyi í wa Saadi. Kɔ̄aa i ni, ine iyi í nε hunde mεεjei Ilaañ ηau do andaiya mεεje ηau í ni, nà mà kuce nŋe. Nà mà iyi à waafò à ni ì jé ilu hunde ηα ba do iyi ì jé iku ηα.

2 I jí hai si iri njoo ηα nɔ̄ i leekí si kuwεε keeke iyi í gbe nŋe ku ba i maà ku mam mam ηα, domi nà yε kookoosu nŋe kù jé dee dee bi Ilaañ.

3 Na nŋu, i ye gigii mii iyi à kɔ̄ nŋe si do bei ì gbɔ̄ ηα. I jirimae ηα nɔ̄ i kpaasi idə nŋe. Bii i kù jí hai si iri njoo ηα, an na n ba ηε bei ile. I kaa mà waati iyi an naa si ηε.

4 Do nn̄u fei, inε ḡ ḥa à wa ino n̄e iȳ a kù dasi ar̄a n̄ha riisi, aŋai aa toom n̄o a maa dasi nyau fūfū, domi aŋai à j̄ō.

5 Inε iȳ i j̄e igū, n̄ui á dasi jaæ fūfū bεεbε. N̄ kaa n̄ kpa irie si tiai kuwεe pai. Si bantuma an̄ j̄esi si wajui Baam do amalekae ḥa iȳ inem nii.

6 Inε iȳ i ne it̄i, ku sot̄i ku gb̄ mii iȳ Hundei Ilaañ wa sõ igbeí inεi Jesu ḥa fei.

Ide iȳ à sõ inεi Jesu ḥa iȳ à wa Filadεefi

7 Kirisi í ni má, k̄aa amalekai igbeí inem ḥa iȳ i wa Filadεefi. K̄aa i ni, inε iȳ i j̄e inε kumá do ilu nt̄o, iȳ wa mu kileei ilaalu Davidi, n̄nu iȳ bii í cūu, inε ḡ kaa c̄imboε, bii í n̄o í c̄imboε, inε ḡ kaa cūu, n̄ui í ni,

8 ñ̄ m̄à kuce n̄e. Ñ̄ m̄à iȳ gbugbā n̄e kù la. Do nn̄u fei, i jirima idem n̄o i kù k̄osi irim ḥa. N̄ui í j̄ò ñ̄ c̄i n̄e gambo iȳ inε ḡ kaa ȳek̄a ku c̄imbo.

9 Wee an̄ da n̄e inεi igbeí Seetam ḥa si aw̄, inε ḥa iȳ à waa kpe ar̄a n̄ha Zuifu amma a kù j̄e Zuifu ḥa, iboi à waa s̄o. An̄ j̄ò a na bi tu ḥe a naa a gule si wajui n̄e. Aŋai fei aa m̄à iȳ ñ̄ bi ḥe.

10 Ñ̄ ni i temua ḥa, n̄o i jirima idem n̄ou ḥa. Na ḥoi í j̄ò amu m̄o an̄ degbe ḥe si waatii wahala iȳ wa naa si andunya fei ku na ku c̄o laakaii inε ḥa.

11 An̄ nyi wa, kaa kp̄e. Iyi i ne ḥa, i muu dim dim ḥa ku ba inε ḡ ku maâ na ku gb̄ ribai igū ku j̄e n̄e.

12 Inε iȳ i j̄e igū, an̄ j̄ò ku j̄e s̄obe si kp̄as̄i Ilaañ, kaa fita má. An̄ k̄o irii Ilaañ siε do irii ilue iȳ i j̄e Zeruzalem̄ tit̄i iȳ Ilaañ á j̄ò ku kita wa hai lele. N̄o n̄ k̄o iri tit̄m̄ siε.

13 Inε iȳ i ne it̄i, ku sot̄i ku gb̄ mii iȳ Hundei Ilaañ wa sõ igbeí inεi Jesu ḥa fei.

Ide iyi à sõ inei Jesu ña iyi à wa Laodisee

14 Kirisi í ni má, kəa amalekai igbeí inem ña iyi í wa Laodisee. Kəaa i ni, iné iyi à ya kpe Ami, woo jé seeda ilu naané iyi í je ntou, nñu iyi í je icui mii iyi Ilaað í taka fei í ni,

15 Ñ mà kuce nñe. Ñ mà iyi i kù tū ña, i kù nə i kù gbāa ña. Ñ bi wo i tū ña walakə i gbāa ña.

16 Amma si na iyi í jò i je wəəwəə ña, an kpə ñe wai hai si gəlem.

17 Ì ya fə i ni ña i je ilu fia ña, i ba amani ña, nə i kù waa ce arei ngəgo ña. Amma ñ wa n sõ ñe iyi idə nñe wa ce bəə, i je ilu araare ña, do ilu are do feεju do basi ña.

18 Na ñɔi í ce ñ wa n mu nñe bisi, i jò i ra wura iyi à yə si ina à wiε bi tom ña ku ba i je ilu amani do ntə ña. Nə i ra nyau fūfū i biιò anyii ara nñe ña ku ba i maà maa ne būmbūm ña nə anyo ku maà maa mu ñe. Nə i ra iwɔi iju i dasi iju nñe ku ba i ye ilu ña.

19 Iné ña iyi ñ bi fei, ñ ya n kpā ña iju nə n nyisi ña kpāa. Na nñu, i hanya i kpaasi idə ña.

20 Wee ñ wa n leekí andei ile, nə ñ wa n cã gambo. Iné iyi í gbə imum nə í ciim, an lə bi tεε, nə n baa ku je, nə awaò ka je ajə.

21 Iné iyi í je igū, lafεei an jò ku bam ku buba si kitai bommam, si bei amu mo ñ je igū nə ñ bubə do Baam si kitai bommaε.

22 Iné iyi í ne ifi, ku sofí ku gbə mii iyi Hundei Ilaað wa sõ igbeí inei Jesu ña fei.

¹ Si anyii nju bε, si kuyε ñ yε gambo gø í cι lelei A᷑.

Inε iyi í tako í bam ide ku fø wo, nju iyi imuε í yε bεi ti kākāakī, í bam ide ku fø má í ni, gū wa ihē n nyisiε mii iyi á na ku naa si anyiε.

² Gbakā Hundei Ilaa᷑ í so í neem. Nø lelei A᷑ bε ñ yε kitāi bomma gø, inε gø wa buba si.

³ Inε iyi wa buba bεu wa daanai bεi kuta ku ne fia gø ηa iyi à ya kpe zasipu do saaduani. Njoi A᷑ í sū í kaako kitāu nø wa daana bεi emerodu.

⁴ Nø ñ yε kitāi bomma kənfia do mεe í kaako kitāi bommau. Nø inε ngbo kənfia do mεe wa buba si antai kitā ηau, à dasi nyau fūfū do fulai wura.

⁵ Nøi hai si kitāi bommau kuŋjí iji wa fita, do anu ku d᷑, do kulai iji. Fitila mεeje iyi wa má í wa si wajui kitāi bommau. Aŋai à jε hunde mεejei Ilaa᷑u.

⁶ Si wajui kitāu dimii tenku gø í wa bε, wa daana bεi digi.

Mii ilu hunde mεe gø ηa à kaako kitāi bommau cinga do cingae, à ne iju bii fei anyiò waju.

⁷ Mii ilu hunde sinteu í yei bεi muusu nla, minjisiau mø í yei bεi ama kεtε, mεetasiau wajue í yei bεi wajui amane, nø mεesiau í yei bεi kungbā iyi wa fo.

⁸ Ilu hunde mεe ηau à ne ikpa mεefa mεefa, nø à ne iju bii fei inø do waduude. À ya maa k᷑ iri waati kāma fei aleò daakø a maa ni,

Kumá, Kumá, Kumá,

Bεebεi A᷑ Lafee ilu gbugbā fei í jε,

Nju iyi í tako í weε wo, nø í weε baa nseι, nø wa naa.

⁹ Ilu hunde ηau à waa k᷑ iri à waa saabu inε iyi wa buba si antai kitāi bommau, nø à waa fø idei amboeε do bεerεε, nju iyi í weε do ajø fei.

10 Waati iyi à waa kɔ̄ iri bεεbε fei inε ngbo kɔnfia do mεε ηau à ya sεebataa a maa tɔ̄oεi. Nɔ à ya bɔ fula nηa ηai a jilɔ̄ si wajui kitāi bommau a maa ni,

11 Awɔ Ilaañ, Lafɛe nwa,
Awɔi ì to i nε amboe do bεεrε do gbugbā,
Domi awɔi ì taka mii fei.
Si idɔ̄obie ì taka ηa nɔ à wεε.

5

Tia do Angudā

1 Nɔi ñ yε inε iyi wa buba si kitāi bommau wa mu tia gɔ iyi à ka si awɔ njeε. À kɔ tiau anyiò waju, nɔ à cimboe do sεeda mεεje.

2 Nɔ ñ yε amaleka ilu gbugbā gɔ, í là do gbugbā í ni, yooi í to ku ga sεeda ηau ihɛ, nɔ ku fū tiau.

3 Nɔ inε gɔ kù wεε iyi í wa lele walakɔ ilε walakɔ lelei ilε iyi á yɔkɔ ku cɔ tiau ku cɔ inε.

4 N kpata ntɔ ntɔ si na iyi í jò inε gɔ kù wεε iyi í to ku cɔ tiau ku cɔ inε.

5 Nɔi inε akai inε ngbo ηau í sɔm í ni, maà kpata. Muusu nla iyi í fita hai si dimii Zuda, iyi í je tɔkui Davidiu í je igū, á yɔkɔ ku ga sεeda mεεje ηau nɔ ku fū tiau.

6 Iyi ñ cɔ ikpa bi kitāi bommau nɔ ñ yε Angudā iyi à ceò kuwee wo wa leekí anini bε, nɔ ilu hunde mεε do inε ngbo ηau à kaakoe. Angudāu, í ne ngo mεεje do iju mεεje iyi í je hunde mεεjei Ilaañ ηa iyi í bε si andunya fei.

7 Angudāu í bɔ bi inε iyi wa buba si antai kitāu, nɔ í gba tiau hai si awɔ njeε.

8 Iyi à naa tiau, ηai ilu hunde mεε ηau do inε ngbo kɔnfia do mεε ηau à sεebata si wajue. Aŋa fei à ne

məələ do kəəfui wura ɳa si bii tulare í wa. Tulareui
í jɛ kutɔɔi inei Ilaañ ɳa.

⁹ Nə à kɔ̄ iri titɔ̄ gɔ̄ à waa ni,
Awɔ̄i ì to i gba tiau
Nɔ̄ i ga seeda ɳau,
Domi à kpae wo.
Nɔ̄ do njeei ì raa Ilaañ amanɛ ɳa
Hai si dimi fei, do fee ikā ikā fei,
Do ilɛ fei.
¹⁰ Ì tətɔ̄ ɳa ì jɛ ilalu nɳa,
Ì ce ɳa woo wee i Ilaañ Lafɛɛ nwa,
Nɔ̄ aa jɛ bomma si andunyau.

¹¹ Iyi ñ cɔ̄ ilu má nɔ̄ ñ gbɔ̄ anui amaleka nkpo gɔ̄
ɳa, kukpo nɳa í to dubu nkpo nkpo. À kaako kitāi
bommau do ilu hunde ɳau do inɛ ngbo ɳau.

¹² À dɔ̄ anu à waa ni,
Angudā iyi à ceò kuweeu wo í to ku ba yiiko,
Do amani, do kumà, do gbugbā,
Do bɛere, do amboe, do saabu.

¹³ Nɔ̄ ñ gbɔ̄ mii ilu hunde ɳa fei iyi à wa lele do ilɛ,
do si lelei ilɛ, do si inɔ̄ inyi, andi ilu hunde iyi í wa
si andunya fei, à dɔ̄ anu à waa ni,
Inɛ iyi wa buba si kitāi bommau
Do Angudāu,
Saabu, do bɛere, do amboe,
Do gbugbā ku jɛ tu ɳa hee do ajɔ̄ fei.

¹⁴ Nɔ̄ ilu hunde meɛ ɳau à jɛ à ni, ami. Nɔ̄ inɛ ngbo
ɳau à gule à ce kutɔ̄o.

6

À ga seeda mɛɛfa

1 Njoi n yε Angudāu í ga akāi seeda mεεje ηa iyi wa mási tiau, nō n gbø inε akāi ilu hunde mεe ηau í la hee aa ni bei kulai ijii. Í ni, naa wa.

2 Iyi n cø ilu, njoi n yε aci fūfū gø wa naa. Inε iyi wa gūu wa mu bioo, nō à daa si fulai amanlu. Í dasi kpāa bei woo jε igū iyi wa bø ku jε igū wa má.

3 Njoi Angudāu í ga seeda minjisiau, nō n gbø ilu hunde minjisiau í ni, naa wa.

4 Nō aci nkpa gø mø í fita wa. Nō à muø inε iyi wa gūu gbugbā ku dede igū si andunyø ku ba inε ηa a kpa njε. Nō à naa taakuba nla gø.

5 Njoi Angudāu í ga seeda meεtasiau, nō n gbø ilu hunde meεtasiau í ni, naa wa. Iyi n cø nō n yε aci dūdū gø wa naa. Inε iyi wa gūu wa mu gūa si awøe.

6 Nō n gbø imu gø hai si aninii ilu hunde mεe ηau, í ni, jø inε ηa a ya ra bilee tongoo akā do fiai icεi ajo akā. Beεbe møi fiai øazu tongoo meεta á ya jε. Amma jø fiai ikpo do vεe si agbεe.

7 Njoi Angudāu í ga seeda mεesiau, nō n gbø ilu hunde mεesiau í ni, naa wa.

8 N cø ilu nō n yε aci fūfū fεεfεε gø wa naa. Inε iyi wa gūu, iriei Iku, nō bi ku wai iku ηa wa tooε. Anjai à na gbugbā a kpa ikø akāi kukpε mεei inεi andunyø ηau do injai sako ηa iyi à wa si ileu do taakuba, do ari, do bøø.

9 Si anyii nηu, Angudāu í ga seeda miusia iyi wa mási tiau. Nō n yε hundei amane ηa si icui bi kuweeu, aŋa iyi à kpa na idei Ilaað do na seεdai Jesu iyi à jε.

10 Hunde ηau à la à ni, Lafεε kumá, ilu ntø, hee waati yoomai i waa degbe i bei i kiiti inεi andunyø ηa, i sã nηa gbese si na iyi í jø à kpa wa.

11 Iyi à dõ bëebë à tã ñɔi à daa aŋa fei si jaæ fufū, nɔ à sɔ ña à ni a s̄imi keeke titā hee jiai woo ce icɛ kpaasi nnja ña ku kõ, aŋa iyi aa na a kpa bëi à tako à kpa aŋa mɔ.

12 N̄ cɔ ilu má si waati iyi Angudāu í ga s̄eeda mɛefasia iyi wa mási tiāu. N̄ ilɛ í yaya do gbugbā, nɔ inunu í kuku inya kití kití bëi aco dûdû ilu sisima, nɔ cukpa í kpã konkombëi njé.

13 N̄ andaiya ña à wɔ wa hai lele bëi isoi jii iko í ya wɔ wa waati iyi fufu nla wa ce wa yagaæ.

14 N̄ lele í t̄t̄o inya akã bëi s̄ee iyi à ka. N̄ iri kuta do gungum ña fei à yaya a kù wa agbë nnja má.

15 Waati bëebëi amanlui andunya ña, do ilu ilɛ ña, do ilalui sooge ña, do ilu amani ña, do ilu gbugbā ña, do inɛ fei de, aru do inɛ ña iyi à ne ara nnja, à waa manji si isai kuta do si afei kuta ña.

16 À waa dõ anu si iri kuta ñau do si kuta ñau à waa ni, i cuku si wa wa, i bii wa ku ba Ilaañku maà yɛ wa, nnju iyi wa buba si kitai amanlu, do hai si idœkõi Angudāu.

17 I bii wa ña si na iyi í jò ajɔi idœkõ nla nla nnju í to wa. Yooi á yɔkɔ ku leekí si waju nnja.

7

Inei Izireli 144.000

1 Si anyii nnju, n̄ yɛ amaleka mɛe gɔ ña à waa leeki si andunya gonta mɛe, à waa ganji fufui andunya gonta mɛeu ku ce si ile do si tenku nɔ ku maà yaga jii gɔ.

2 N̄ n̄ yɛ amaleka mmu gɔ wa naa hai nunui daakɔ, wa mu nyindai Ilaañ, nnju iyi í jɛ icui kuwee.

Nō í dō anu si amaleka mēe ḥa iyi Ilaađ í mu n̄ja gbugbā a cea ilē do tenku laalōu,

³ i ni, i maà cea ilē do tenku do jii gō laalō hee káa cea woo ce icei Ilaađ ḥa nyinda si ikpo n̄ja.

⁴ N̄oi à s̄m̄ jiai iné ḥa iyí à cea nyindai Ilaađ si ikpo n̄ja. À w̄ei aŋa dubu c̄i do cijji do mēe (144.000) hai si dimii inei Izireli ḥa fei.

⁵ Si dimii Zuda amané dubu maateeji (12.000) à cea nyinda. Beεbe moi si dimii Rubēe amané dubu maateeji. Si dimii Gadi amané dubu maateeji.

⁶ Si dimii Azēe amané dubu maateeji. Si dimii Nefitali amané dubu maateeji. Si dimii Manasee amané dubu maateeji.

⁷ Si dimii Simeđ amané dubu maateeji. Si dimii Levi amané dubu maateeji. Si dimii Isakaa amané dubu maateeji.

⁸ Si dimii Zabulđo amané dubu maateeji. Si dimii Zozefu amané dubu maateeji. Si dimii Benzamēe amané dubu maateeji. Iné ḥa iyí à daa si nyindau mbē.

Zamaa nkpo nkpo

⁹ Si anyii n̄ju, n̄o n̄ c̄o ilu má n̄o n̄ yε zamaa nkpo nkpo iyi iné gō kaa yəkə ku ka ḥa. À fita wa hai ilē fei do si dimi fei do si fee ikā ikā fei. Aŋa fei à waa leekī si wajui kitāu do Angudāu, à waa dasi jaæe fūfū n̄o à waa mu wuai kpakpa si awo n̄ja.

¹⁰ À waa dō anu à waa ni, faaba nwā wa naai hai bi Ilaađ Lafēe nwā iyi wa buba si kitāi bommau do hai bi Angudāu.

¹¹ Nō amaleka ḥau fei à leekī à kaako kitāi bommau do iné ngbo ḥau do ilu hunde mēe ḥau. À seebata si wajui kitāu à waa təo Ilaađ

12 à ni, ami.
Kucî do amboe
 Do kumà do saabu do bëere,
 Do gbugbâ, do yiiko,
 Fei ndee ku je ti Ilaañ Lafëe nwa
 Hee do ojø fei. Ami.

13 Nøi inë akai inë ngbo ñau í beem í ni, yoo ñai à waa dasi jaaë fûfû ñau ihë. Hai iwoi à naa.

14 Nø ñ jëaa ñ ni, lafëem, n kù mà, awøi aa mà. Nø í sõm í ni, inë ñau ihë à fita wai hai si bõne nla nla. À fô jaaë nnja ña à fñuitae do njei Angudäu.

15 Nñui í jò à waa leekî si wajui kitai bommai Ilaañ à waa tœe dasão idû inø kpasëe. Nø Ilaañ á wa inø nnja ku maa degbe ña.

16 Ari kaa kpa ña má hee má je agbe, nø inunu kaa cã ña má, bëebë mœi inya gbâa kaa wahala ña ma.

17 Angudäu iyi wa leekî bi kitai bommau á gbâ ña ku bøò ña isñi kuwëe. Ilaañ mœ á gbâ cikâaju nnja fei.

8

À ga seeda mëejesia

1 Waati iyi Angudäu í ga seeda mëejesiau, ilu í coko lelei Añ zakai iju kamëe kuntaa.

2 Si anyii nnju, nø ñ ye à na amaleka mëeje ña iyi à ya maa leekî si wajui Ilaañ kâakâakî mëeje.

3 Si anyii nnju, amaleka mmu gø ína í leekî kôkôi bi kuweeu, wa mu fatai wura bii à ya jo tulare. À náa tulare nkpo nkpo ku tøtøò kutøi woo dasi naanë ña ku ba ku joo si antai bi kuweei wura iyi í wa si wajui kitai bommai Ilaañu.

4 Cuai tulareu do kutøi woo dasi naanë ñau í dede lele si wajui Ilaañ hai si awøi amalekau.

5 Njoi amalekau í so fatau nō í bu ina hai bi kuweeu, í dasi inoē hee í kă, nō í nyoo ile bę. Waati bęebę à gbę kulai ijí do iba ḥa nō à yę kuŋjoi ijí do kuyayai ile.

Kāakāakī ḥa

6 Si anyie, amaleka męeje ḥa iyi à waa mu kāakāakī męeje ḥau, à ce səəlu a fāa.

7 Amaleka sinteu í fā kāakāakī. Njoi kutai ijí do ina do nję í yęgęe si nję nō wa naa hai lele do gbugbă. Nō ikə akāi kukpę męetai ile í jo do jii ḥa do fəfə tütü ḥa fei.

8 Nō amaleka minjisäu í fā kāakāakī. Nō à nyę ngęgę iyi í yę bęi iri kuta nla iyi wa jo si tenku. Njoi ikə akāi kukpę męetai tenkuu í kpoo nje,

9 nō ikə akāi kukpę męetai mii ilu hunde ḥa iyi à wa si inyiu à ku, nō ikə akāi kukpę męetai akoi inyi fei í ce nfe.

10 Si anyii nju, amaleka męetasäu í fā kāakāakī. Njoi andaiya nla gə iyi í ya ina bęi jugula í cuku wa hai lele si ikə akāi kukpę męetai ido do iső ḥa.

11 Irii andaiyai Kuro. Nō ikə akāi kukpę męetai inyiu í ro. Iyi inę ḥa à məə, nkpo nja í ku si na iyi í jò inyiu í ro.

12 Si anyii nju, amaleka męesäu í fā kāakāakī. Njoi ikə akāi kukpę męetai inunu do ti cukpa do ti andaiya ḥa í dū, nō ikə akāi kukpę męetai inyā kumái dasā kù weę má, bęebę moi ikə akāi kukpę męetai inyā kumái idū kù weę má.

13 Iyi n̄ cə ilu má nō n̄ yę kungbă wa fo hee lelei Ađ. Kungbău wa kpata wa dō anu hee lele wa ni, waiyooi, iko í jem, iko í jem. Beirei ijuukpăi inei

andunya ḥa á to si waati iyi amaleka mεeta ḥa iyi à gbe ḥau aa fā kākāakī nḥa.

9

Kākāakī miusia

¹ Si anyii nḥu, amaleka miusiau í fā kākāakī. Nō n̄ yε andaiya gō í cuku ilε hai lele wa. N̄ui à na kileei isaq nla hai ne kɔɔu.

² Andaiyaú í cī isau nō cuá wa fita bei cuai ina nla, nō í bii inunu í jò inya fei í dū.

³ Nō ketengbo ḥa à fita wa hai si cuau à waa te ilε, nō à mu nḥa gbugbā bei acīi cencee.

⁴ À na ḥa wooda à ni a maà beje fɔfɔ walakɔ mii tūtū gō walakɔ jii gō bii kù je inε ḥa iyi a kù ne nyindai Ilaañ si ikpo nḥa.

⁵ A kù na ketengbo ḥau wooda a kpaò amanε ḥa bii kù je a kpā ḥa iju hee zakai cukpa miu. Ara kuroi ijuukpāu í mungaò bei bii cencee í ta amanε.

⁶ Si cukpa miuu, inε ḥa aa dēde iku amma a kaa ba. Aa bi aŋa a ku amma iku á sa nḥa.

⁷ Ketengbo ḥau à jø acī ḥa iyi à tā səəlu a bø igū. Ngøgo í wa si iri nḥa bei fulai wura, nō waju nḥa í yε bei ti amanε ḥa.

⁸ Ntoi iri nḥa í yε bei ntoi irii inaaboo ḥa nō inyi nḥa í yε bei ti muusu nla ḥa.

⁹ À bii gendε nḥa do bata ku ne sisima gō iyi bii 1i yøø aa ni isøi. Nō ikpa nḥa í ya maa ce iba bei sareti nkpo iyi acī ḥa à waa fa bi ku ce igū.

¹⁰ À ne akpaamu ku ne acī bei cencee ḥa. Do akpaamu nḥau bei aa kpāò amanε ḥa iju si cukpa miuu.

11 Ilāalui kētēngbo ḥauí í jé amaleka ilu irii isá nla hai nē kəou. Iriei í jé Abadō do feei Ebēe. Do Gereki mō à ya kpooi Apoliō, waatō Woo bējé.

12 Nsei, iyi ijuukpā sinte í lō í gbe ijuukpā minji gó ḥa iyi aa naa má.

Kāakāakī mēfasia

13 Nói amaleka mēfasiáu í fā kāakāakíe. Nō n̄ gbó ide ku fō gó hai gonta mēei bi kuwee wura iyi í wa si wajui Ilāaō.

14 Ide ku fōu í sō amaleka mēfasia iyi wa mu kāakāakiú í ni, fū amaleka mēe ḥa iyi à dī kēkōi ido nla iyi à ya kpe Efaratau.

15 Nói à fū amaleka mēe ḥau. Na adōu do cukpau do ajou do isou bei amaleka ḥau à tā səolu mam mam ku ba a kpa ikō akāi kukpē mēetai amané ḥa.

16 A sōm jiai masa ḥau, à wēei dubu minji ikō dubu cīō má (200.000.000).

17 Si bei n̄ ye acī ḥau do masa ḥau si kuyem wee. À dasi batai igū nkpa bei ina do boogu bei bulam do igbaagba bei fainwita. Irri acī ḥau í ye bei irri muusu nla, nō ina do cua do fainwita wa fita wa hai si gelē n̄ja.

18 Ikō akāi kukpē mēetai inei andunya ḥa á ku na saabui bōnē mēeta ḥau, waatō ina do cua do fainwita iyi wa fita hai si gelēi acī ḥau.

19 Gbugbāi acī ḥau í wai si gelē n̄ja do si akpaaamu n̄ja. Akpaaamu í yei bei njo, nō í nē iri. Do n̄jui à ya kpā inē ḥa iju.

20 Do n̄ju fei, inei andunya ḥa iyi à gbe a kù ku si bōnēu à kō ku kpaasi idō. Nō à kō ku jō mii ḥa iyi à ce do awō n̄ja ku tō. À waa məsi inei inəəko ḥa ku tō do iwē ḥa iyi à ce do wura do isō fūfū do isō danya

do kuta do jii ña, aŋa iyi a kaa yøkø a gbø ide, a kaa nø a yøkø a ye ilu, hee má je a ne.

²¹ Beεbe mɔi inε ñau a kù jò inε ku kpa do dobu dobu nŋa ña ku ce, do sakara ku ce, do ile nŋa ña.

10

Amaleka do tia keeke

¹ Ñ nyi ñ ye amaleka ilu gbugbā gø má wa kita wa hai lele. Kudūi ijí biiε beι jinε iyi í dasi, nø njoi Ilaað í wenwee si irie, wajue wa daana beι inunu, nø kuteε í ye beι amei ina.

² Wa mu tia keeke gø iyi wa ci si awøe. Í lesi isε njee si antai tenku, isε cangae mɔ si ile.

³ Nø í dɔ anu beι muusu nla. Iyi í dɔ anu í tã ñɔi dagba lele mεeje gø ña mø à waa dɔ anu.

⁴ Iyi dagba lele mεeje ñau à dɔ anu à tã, gbakā ñ tã sɔolu n kɔ ide nnau. Amma ñ gbø ide ku fɔ gø wa hai lele wa ni, maà ti i kɔ mii iyi dagba lele mεeje ñau à fɔ. Muu si asii.

⁵ Ñɔi amaleka iyi ñ ye wa leekí si antai tenku do si ileu, í wu awø njee lele,

⁶ nø í gbasi do irii inε iyi í wεε hee do ajø fei, iyi í taka lele do ile do tenku do mii ndu ña ña fei. Amalekau í fɔ í ni, waati iyi í gbe kù waa sɔ má,

⁷ amma waati iyi amaleka mεejesiau mɔ á fã kãakãakíε, waati beεbeil Ilaað á kɔ mii iyi í dasi idɔ ku ce iyi inε kãma kù màu, si beι í sɔ walii woo ce iceε ña wo.

⁸ Si anyii nŋu, imu iyi ñ tako ñ gbø hai leleu, í bam ide ku fɔ má í ni, koo gba tia keeke iyi wa ciu hai si awøi amaleka iyi wa leekí si antai tenku do si ileu.

9 Njɔi n̄ bɔ bi amalekau, n̄ tɔəe ku nam tia keekeu. Nɔ í sɔm í ni, gba i njɔ. Á ro si inɔε, amma á dɔi si gelees bei nyikɔ.

10 Njɔi n̄ gba tia keekeu hai si awɔε, nɔ n̄ njɔ. Ntɔi, í dɔ si gelem bei nyikɔ, amma iyи n̄ muu n̄ tã, í roi kom kom si inɔm.

11 Njɔi à sɔm à ni, í gbe i sisi i ce walii má na inε nkpo, do ilε nkpo, do dimi nkpo, do ilaaalu nkpo.

11

Woo je seeda minji ja

1 Si anyii nñu, inε go í nam mii ku wã ilε iyи í ye bεi akpa, nɔ í sɔm í ni, dede i koo i wã kpasεi Ilaañ do bi kuweeu, nɔ i ka inε ña iyи à waa ce kutɔ bε.

2 Amma maà wã bantumæ, domi à muà dimi mmu ña, aña iyи aa teesε ilu kumáu si afei cukpa ciiji do minji *.

3 Nɔ í ni nñu á jò woo je seeda minjii nñu ñau a fɔ idei nñu. Aa maa we saaki ña, nɔ nñu á mu nñu yiiko a ceò walii si afei ajɔ dubu do ciɔ minji do kita † (1.260).

4 Woo je seeda minji ñauí à ye bεi jii ndii olivi minjiu, do bi ku lesi fitila minji iyи wa leekí si wajui Ilaañ Laféei ilεu fei.

5 Bii inε go wa bi ku ce nnja laalɔ, ina í ya fitai hai si gele nnja ku kpa irii mbεε nnja ña. Beεbeí inε iyи wa dεdε ku ce nnja laalɔ á kuò.

6 À ne gbugbã a cimbó lele, ijí ku maà rɔ si waati iyи à waa ce walii. À nɔ à ne gbugbã a kpaasi inyi njε.

* **11:2 cukpa ciiji do minji** waatɔ adɔ mεεta do cukpa mεεfa.

† **11:3 ajɔ dubu do ciɔ do minji do kita**, waatɔ adɔ mεεta do cukpa mεεfa.

À nō à nε gbugbā má a naaò dimii wahala ikā ikā baa yooma fei wa si andunya si waati iyi à bi fei.

⁷ Waati iyi aa je seeda a tā, iñai sakō gō á ba ña igū ku ce ku kāmia ña ku kpa ña. Iñai sakou á fita wai hai si isa nla hai nε kɔɔu.

⁸ Iku nnja á maa sūi si bantumai ilu nla bii à kpakpa Laféé nnja si jíi nəu. À nε a kpe iluui wo Sodomu walakə Ezibiti.

⁹ Ine ña si dimi fei do si fee fei do si ile fei aa cɔ iku nnja zakai ajɔ mεeta do bubu, a kaa je a si ña.

¹⁰ Inɔi inei andunya ña á dɔ, aa ce jingau nə a sambaa njε amua ña si na iyi í jɔ walii minji iyi à tako à wahala ña ñau à ku.

¹¹ Si anyii ajɔ mεeta do bubuu, Ilaañ í nyi í da nnja si hunde ma, nə à dede à leekí. Njo nla nlai í mu inε ña iyi à ye ña fei.

¹² Nɔi walii minji ñau à gbɔ ide ku fɔ gɔ wə hai lele wə ni, i gū wə ihɛ. Nə à gū lele si kudūi ijí ijui mbεe nnja ña.

¹³ Be gbakā nə ile í yaya ntə ntə, nə ikɔ akāi kukpɛ mεewai iluu í cuku. Ine ña iyi à ku si kuyayai ileu, kukpɔ nnja í to amane dubu mεeje (7.000). Zigii inε ña iyi à gbe í da ntə ntə, nə à ni Ilaañ í la.

¹⁴ Nseí, ijuukpā minjisíau í lɔ, wee mεetasiae wə naa má.

Kāakāakí mεjesia

¹⁵ Si anyii nnja, amaleká mεjesiau í fã kāakāakí. Nɔi à gbɔ anu ku dɔ nla nla gɔ ña lelei Aɔ à ni, a sindoa Aɔ Laféé nwa do inε iyi í cicau bommai andunyau, nə a je bomma hee do ajɔ fei.

¹⁶ Waati bεebεi inε ngbo kɔnfia do mεe ña iyi à waa buba si kitāi bomma si wajui Ilaañu, à sεebata à waa tɔɔe

17 à Waa ni,
 Añ Laféε, ilu gbugbā fei,
 Awə iyí ì wεε nseí, ì nɔ ì wεε wo,
 À waa saabuei si na iyí í jà ì ce icε do gbugbā nlæ.
 Nɔ ì sinti bommae ku jε.
18 Dimii andunyá fei í damøo.
 Amma idøøkðε í to wa.
 Waati í to i kiiti iku ḥa.
 Waati í nɔ í to i na walii woo ce icεε ḥa riba nɔja,
 Do woo dasi naane ḥa do inε ḥa iyí à waa jirimæ,
 Hai keekeò nlæ.
 Waati í to i ce nfei inε ḥa iyí à waa ce nfei andunyá.

19 Nɔi à cí kpasëi Ilaañ iyí í wa lele nɔ à yε kpakoi
 akabuuε si inøε. Nɔ ijí wa ḥɔ, nɔ à waa gbɔ iba ḥa do
 kulai ijí. Nɔ ile wa yaya, nɔ kutai ijí ḥa à waa cuku
 wa do gbugbā.

12

Abo gó do akandama

1 Nɔi nyinda nla gó í fita lelei Añ. Inaabó gó í wa
 bε, nunui í je ibøε, nɔ wa leekí si cukpa nɔ wa dasi
 fulai andaiya maateeji.

2 Abou í nε así, nɔ wahalai kubí do ará ku roi inøu
 í jà wa dɔ anu.

3 Nɔi nyinda mmu gó í fita má lelei Añ. Akandama
 nkpa nla nla gó í wa bε, í nε iri mεεje do ngo mεεwa
 nɔ wa dasi fulai bomma si iriu akā fei.

4 Akandamau í wɔ ikɔ akāi kukpε mεεtai andaiyai
 lele ḥa í nyɔ ḥa wa si ile do akpaamue. Nɔ í koo í
 leekí si wajui abo iyí wa bi ku bíu, ku ba ku ḥɔ amau
 bii í cuku wa.

5 N̄oi abou í bi am̄a in̄emək̄o. Amaui á gbā dimi fei do goloi is̄o. Hee akandamau ku maa ḥa amau à so à b̄òd̄e bi Ilaañ, bii wa buba si kitāi bommae.

6 Abou í sa í ne ikpa gbabua bii Ilaañ í ceaa s̄oɔlui inya bii á wa a maa woo si afei ajo dubu do c̄iɔ minji do kita (1.260).

7 N̄oi igū í dede lele b̄e. Miseli do amalekae ḥa à ce igū do akandamau do amalekae ḥa.

8 N̄o Miseli do amalekae ḥa à j̄e ḥa igū. N̄o à k̄o akandamau do amalekae ḥa a wa lele b̄e má.

9 N̄oi à nyɔ akandama nla nlau wa ilɛ. Akandamau í j̄e njo iyi í wɛɛ̄ hai tako. N̄n̄ui á ya kpe mbirisi walak̄ Seetam. N̄o n̄n̄ui í d̄i ijui in̄ei andunya ḥa fei. À nyɔ̄ wa ilɛ do amalekae ḥa ajo.

10 Si anyii n̄ju, n̄o n̄ gb̄o ide ku f̄o nla ḡo lele í ni, Nseí, waatii faabau í to wa.

Nseí, Añ Laféé nwa
í nyisi gbugbāe,
n̄o í jilɛ bommae.

Nseí, in̄e iyi í cicau í gba in̄e ngbo ku j̄eε,
Domi woo f̄o laalɔi in̄e nwa ḥa,
n̄ju iyi í ya maa f̄o laalɔ n̄n̄ja
si wajui Ilaañ dasãò id̄u

À nyɔ̄ wa hai lele.

11 In̄e nwa ḥau à j̄o igū
do saabui n̄jei Angudāu
do seedai nt̄eu iyi à j̄e.

A kù doo kuwɛɛ n̄n̄ja nkāma,
amma à j̄esi aŋ̄a a ku.

12 Na n̄ju, lele, j̄ò i wɛɛ̄ò in̄o did̄ɔ,
N̄o in̄e iyi i wa lele, i wɛɛ̄ò in̄o did̄ɔ ḥa.
Amma in̄o ku f̄oi í j̄e ti ilɛ,

Nō ino ku fōi í jē ti tenku,
 Domi Seetam í kita si jē wa
     do idōkō nla nla,
 Si na iyi í jō í mā iyi
     waati keekei í gbea nju.

¹³ Iyi akandamau í ba à nyō nju wa ilé, nōi í losi
 ku lele abo iyi í bí amā inemēkōu.

¹⁴ Amma à na abou ikpā minjii kungbā nla ku
 ba ku fo ku bō ikpā inya iyi Ilaañ í ceaa səəlueu si
 gbabua bii aa woo adō mēeta do bubu. Tengi bēi á
 jīò njou.

¹⁵ Nōi njou í tu inyi wa hai si gelée, wa cā bēi ido
 nla nla si anyii abou ku ba inyiu ku jō.

¹⁶ Amma ilé í faaba abou, domi í là, í mā inyi iyi
 wa fita hai si gelēi akandamau wa.

¹⁷ Nōi idōi akandamau í kō si abou ntō ntō, nō í bō
 igū ku ce do dimie nā iyi à gbe, anja iyi à waa jirimā
 woodai Ilaañ fei, iné nā iyi à waa leekī dim dim si
 səədai Jesu.

¹⁸ Nō í koo í leekī si sāai tenku.

13

Injai sako iyi wa fita hai si tenku

¹ Si anyii nju, n̄ yē injai sako gō wa fita wa hai ino
 tenku. Í nē ngo mēewa do iri mēeje nō fulai bomma
 wa lesi ngo n̄au fei, nō si iri n̄au fei à kō iri laalō nā
 ikā ikā iyi wa yaako Ilaañ.

² Injai sako iyi n̄ yēu í gaabu bēi mua, nō kutēe í nē
 gbugbā, nō gelée í yē bēi ti muusu nla. Akandamau
 í so gbugbāi nju takae í naa, do kitāi bommae do
 yiiko nlae.

3 Iri akai iñai sakou í jø bei í ba kumee iyí á yøkø ku kpaa, amma kumeeu í tã no í ba iri. Inei andunyø ña fei à waq cø do biti no à waa tooe.

4 Añja fei à waa tø akandamau si na iyí í jø í na iñai sakou yiikoe. No à waa tø iñai sakou mo à waa ni, yooi í ye bei iñai sakou ihë. Yooi á yøkø ku baa igü ku ce.

5 Iñai sakou í ne kpaa ku tøò fufu no ku bu Ilaañ, no í ne yiiko ku ceò gbugbæ ice zakai cukpa ciiji do minji.

6 Ñøi í cí gelæe wa bu Ilaañ do bi ku wæ do inø ña iyí à wa lele fei no wa fo si ña ide laalø.

7 À muaa kpaa ku ce igü do inei Ilaañ ña no ku je ña igü. No à naa yiiko si dimi fei do fee fei do ilø baa yooma fei.

8 Inei andunyø fei á tøø, waatø inø ña iyí Ilaañ kù kø iri nnø si tiai kuwee hee ku maa taka andunyø, tia iyí í je ti Angudä iyí à kpau.

9 Na nnø, inø iyí í ne ití, ku gbø.

10 Inø iyí í ne piisø ku bo, tilasi piisøi á bo. Inø mo iyí à ne a kpa do taakuba, tilasi taakubai á kpaa. Na nnø, í sña woo dasi naanø ña a ya maa temua no a leekø si naanø ku dasi nnø *.

Iñai sako iyí wa fita hai si ilø

11 Si anyii nnø, nì ye iñai sako gó má wa fita wa hai si ilø. Í ne ngo minji bei ngoi angudä, no wa fo ide bei akandama.

---

* **13:10** Tia nwo gó ña à ya ni, inø iyí í dasi kpaa si piisø, piisøi aa na a dasi nnø mo. Inø iyí í kpa inø gó do taakuba, do taakubai aa kpa nnø mo.

12 Inja sinteui í naa yiiko iyi í ne fei ku ceò icε si wajue. Í tilasi inε ile ηα a tɔɔ inja sinte iyi í ba kumεε iyí á yøkø ku kpaa wo, nɔ í ba iriu.

13 Inja minjisiau bεi í ce dobu dobu nla nla ηα hee í jø ina í kita wa hai lele í naa ile si wajui amanε ηα.

14 Í dì ijui inε andunya ηα do dobu dobu ηα iyi í ce si wajui inja sinte iyi í náa yiikou. Wa sɔ inε andunya ηα a gbe mii iyi á jo inja sinte iyi à tako à mεε do taakuba nɔ kù kuu.

15 Injai ankāanyiu í ba yiiko ku muα mii iyi à gbeu kuwεε, nɔ ku fɔ ide bεi amanε, ku ba ku kpaa inε ηα iyi à kɔ ku tɔɔε fei.

16 Nɔ injaui í tilasi inε fei, ilu gbugbā ηα do hai ne gbugbā ηα, ilu fia ηα do ilu are ηα, aru ηα do inε ηα iyi à ne ara nnja ηα, à ce nnja nyinda si awə njε nnja walakø si ikpo nnja.

17 Inε gó kù wee iyi á yøkø ku ra walakø ku ta bii kù ne nyinda iyi í je irii injai sakou, walakø lambai irie.

18 Iyi í sìla ka ce si laakai wee, inε iyi í ne bisi fei í sìla ku mà yaasei lambai injai sakou. Lambæs, lambai amanei. Jiaεi cìo mεεfa do kitæ do mεεfa (666).

14

Iri ku kɔi inε ηα iyi à faaba

1 Si anyie iyi n̄ cɔ ilu nɔ n̄ yε Angudāu wa leekí si iri kutai Siõõ. Amanε dubu cìo do ciiji do mεε (144.000) í wa bi tεε, aŋa iyi à kɔ irii Angudāu do ti Baæs si ikpo nnja.

2 Nɔ n̄ gó imu gó hai lele aa ni bεi ibai iri cuui inyi nla, walakø bεi kulai ijii. Iba iyi n̄ góó wa dɔi bεi mælø iyi inε ηα à waa cã.

3 Ine ηau à waa leekí si wajui kitāi bommau, bii ilu hunde mεε ηau do ine ngbo ηau à wa. À waa kɔ iri titɔ iyi ine gø kaa yøkø ku mà bii kù jε amanε dubu cιø do ciiji do mεε ηau (144.000), aŋa iyi à yá hai si andunyø.

4 Ine ηau, a kù sùò inaabø. À mu ara nnø a kù mà inaabø titā. À waa too Angudāu bii wa bø fei. À yá ηa hai si inøi amanε ηa. À yεi bei amaaε sinte iyi à na Ilaaš do Angudāu.

5 Ine gø kù gø ibo hai si gεle nnø, à jε ine ηa iyi a kù nε taale.

Amaleka mεeta ηa

6 Nøi nø nyi nø yε amaleka gø má wa fo hee lelei Aø. Nñui á sisi laabaau jiida iyi ci ya tā bi inεi andunyø fei, si ilε fei, do si dimi fei, do si fee ikā ikā fei, do bi inε fei.

7 Í dø anu wa ni, i jirimø Ilaaš nø i naa amboe ηa, domi waatti í to ku kiitiø inε fei. I tøø Ilaaš, nñu iyi í takø lele do ilε, do tenku, do isø ηa.

8 Amaleka minjisia gø wa too anyiε wa ni, Babiløni, ilu nlau, í cuku, í cuku. Nñui í fa dimi fei si sakara hai ne køøe. Sakaraεui í yε bei atε iyi wa cι ηa iju. Atε vεεui í jε idøøkøi Ilaaš.

9 Amaleka mεetasia gø wa too inε minji ηa iyi à cuau, nø í dø anu wa ni, inε iyi wa tøø inøi sakou do mii iyi í gbeu * fei, nø í jø à kø irie si ikpoε walakø si aWøε,

10 nñu mø á mø atε iyi í jε idøøkøi Ilaašu. Ine iyi wa ce bεεbε fei á yε bønε si ina do fainwita si wajui Angudāu do amaleka kumá ηau.

---

* **14:9 mii iyi í gbeu** idei mii iyi à gbe í jø inø sinteui wa fña (cø Kuyε 13:14)

11 Cuai ina iyi á nyisi ḥa bɔnεu á dedei hee lele hee do ajo fei. Ine ḥa iyi à waa tɔo iŋai sakou do mii iyi à gbeu †, do ine ḥa iyi à nε nyindai irieu, a kaa nε kusími aleò daakɔ.

12 Na nju, í s̄la woo dasi naanε ḥa a temua, aŋa iyi à waa jirima woodai Ilaaɔ nɔ à dasi Jesu naanε.

13 Si anyii nju, n̄ gbɔ ide ku fɔ go má hai lele í ni, kɔ iyi ihɛ, ilu inɔ didɔ ḥai ine ḥa iyi aa na a ku hai nseɪ na naanε iyi à dasi Lafɛɛ. ḅɔi Hundei Ilaaɔ í ni, ntɔi, bɛebɛi. Aa s̄imi, domi ribai icε jiida nja á too ḥa.

Kudai amane ḥa

14 Si anyii nju, nɔ n̄ yε anduulai ijì go, ine go wa bubá be í jɔ amai amanε. Wa dasi fulai wurai amanlu si irie, nɔ wa mu kɔɔma ku dɔ anu go.

15 Amaleka go í fita wa hai kpasɛi Ilaaɔ, nɔ í dɔ anu í sɔ ine iyi wa bubá si kudūi ijìu í ni, so kɔɔmae i mu, domi awaatii kumu í to. Andunyau í to ku mu.

16 ḅɔi ine iyi wa bubá si kudūi ijìu í dasi kɔɔmae si andunya, wa mu.

17 Amaleka go í fita wa hai kpasɛi Ilaaɔ iyi í wa leleu má, nju mɔ wa mu kɔɔma ku dɔ anu go.

18 Nɔ amaleka go í fita wa má hai bi kuweeu, í nε gbugbā si antai ina. Í la hee lele í sɔ ine iyi wa mu kɔɔma didɔu í ni, ka rezɛɛ iyi í wasi andunyau do kɔɔmae domi í jia.

19 Amalekau í dasi kɔɔmae nɔ í kaò isoi jii ḥau, nɔ í cuusi dɔngala bi ku fɔ inyii rezɛɛ. Iyi be wa nyisi idɔɔkɔɔ Ilaaɔ.

---

† **14:11 mii iyi à gbeu** idei mii iyi à gbe í jɔ iŋa sinteui wa fāa (cɔ Kuyei 13:14)

20 À fō̄ isoi rezēeu bi ku fō̄e anyii inō iluu. Nō hai bi ku fō̄ inyii isoi jīi nōu, njé í cā wa bē hee kusōe í to dubu akā do cī̄ mēe fa ‡ (1.600) si yaasei ilē ku wā, nō kujīi isae í to gendei acī.

15

Amaleka ḥa do ijuukpāi ankāanyi

1 Si anyii nῆu, n̄ ye nyinda gō má lelei Aō, í lá nō í ne njo. Iyi n̄ ye wee, amaleka mēeje gō ḥa à waa mu ijuukpā mēeje. Anjai à jé ijuukpāi ankāanyi domi si bēi idə̄kōi Ilaaō á tā.

2 Nōi n̄ ye tenku gō wa daanaa bēi digi í yōgēe do ina. Nō n̄ ye iné ḥa iyi à jé injai sakou igū do mii iyi à gbeu * do lambai irie. Ine ḥau à waa leekī si antai tenkuu à waa mu mə̄olō ḥa iyi Ilaaō í na ḥa.

3 À waa kō̄ irii Moizi, woo ce icēi Ilaaōu, do ti Angudāu †, à waa ni,
Aō Lafēe, ilu gbugbā fei,
Icēe í la, nō í jé maamaake.
Awōi ì jé amanlui ilē fei.

Kpāas í jé ntō, nō í jé dee dee.

4 Yooi kaa ce njoē, Lafēe.

Yooi á kō ku saabu irie.

Awō akāi ì jé iné kumá.

Ine iilē baa yooma fei á naa bi tēe,

Aa na a gulē a tōe,

---

‡ **14:20 dubu akā do cī̄ mēe fa si yaasei ilē ku wā** Lambau í ne yaase gō. Kusōe í to kilo cī̄ mēeta (300). * **15:2 mii iyi à gbeu** idei mii iyi à gbe í jō injai sinteui wa fāa (cō Kuyē 13:14) † **15:3 Irī Moizii do ti Angudāu** Ine gō ḥa si kuyē nῆa, à ya ni iri ikā ikā minjii. Ine gō ḥa mo à ya ni iri akāi iyi wa fō bēi Ilaaō í faaba wa na saabui Jesu Kirisi bēi í tako í faaba ine Izireli ḥau na saabui Moizi.

Domi ì nyisi iyi kiitié í jé dee dee.

⁵ Si anyii nju, iyi ñ cō ilu nō ñ yé à cī kpasēi Ilaañ
iyi í wa lele, tengi bii í jé bi kuwai akabuuueu.

⁶ Amaleka méeje ḥa iyi à waa mu ijuukpā méeje
ḥau à fita hai kpasēu. À waa dasi nyau fūfū iyi wa
daana nō à waa dī santikii wura si kpaka nju.

⁷ Njoi iné akāi mii ilu hunde mée ḥau í na amaleka
méeje ḥau fatai wura ara méeje iyi í kō do idəəkōi
Ilaañ, nju iyi í wee hee do ajo fei.

⁸ Nō kpasēu í kō do cuá iyi wa naa hai si amboei
Ilaañ do gbugbāe. Iné gō kaa nō ku yəkə ku lō si inəe
hee ijuukpāi amaleka méeje ḥau koo kpao iri.

16

Fatai idəəkōi Ilaañ ḥa

¹ Njoi ñ gbə ide ku fə nla gō hai kpasēi Ilaañu í sō
amaleka méeje ḥau í ni, i koo i nikā idəəkōi Ilaañ iyi
í wa si fata méeje ḥau si ilē.

² Amaleka sinteu í koo í nikā titēe ilē. Njoi dimii
ngoli kuro laalə gō í naa si iné ḥa iyi à ne nyindai
injai sakou nō à waa təə mii iyi à gbeu *.

³ Njoi amaleka minjisian mō í nikā titēe si tenku.
Inyiu í sinda bei njei iku, nō mii ilu hunde baa
yooma fei í ku si inə inyiu.

⁴ Njoi amaleka méeetasiau mō í nikā titēe si ido nla
ḥa do si issō ḥa, nō inyi nju í kpaasi njé.

⁵ Nō ñ gbə anui amaleka iyi í ne gbugbā si antai
inyiu í ni, awə Ilaañ ì ne ntə i kiiti be ihə, awə iné
kumá, awə iyi ì wee, ì nō ì wee ei wo.

---

* **16:2 mii iyi à gbeu** idei mii iyi à gbe í jə injai sinteu wa fāa (cō Kuyei 13:14)

6 Inε ηau à kpa woo dasi naanε ηa do walii ηa à nikā njε nηa, nō ì na ηa njε a mə. Beεbeι à jøò.

7 Si anyii nηu, n̄ gbo ide ku fō gō má hai bi kuweeu í ni, ntɔi Aɔ Lafɛe ilu gbugbā fei, kiitie í te í je ntɔ.

8 Nɔi amaleka mεesiau mə í nikā titεε si inunu, nə inunu í ba gbugbā wa jo amanε ηa do inya gbāæ beι ina.

9 Nə inya gbāa nlau í jo amanε ηa, nə à waa bu Ilaað, nηu iyí í ne yiiko si antai bɔnε ηau. Amma à kɔ ku kpaasi idɔ a jirimæ.

10 Nɔi amaleka miusiau mə í nikā titεε si antai kitai bommai inja buuu. Nə ilu í kuku si bommaε. Nə inε ηa à waa ηa ame nηa ηa na ara kuro.

11 À waa bu Ilaað na ara kuro do ngoli nηa ηa, amma à kɔ ku jø ladø ku ce nηa.

12 Nɔi amaleka mεefasiau mə í nikā titεε si ido nla iyí à ya kpe Efarata, nə í gbe mam mam ku muə amanlui nunui daakə ηa kpāa a kua.

13 Nə n̄ ye inei inəoko meεta gō ηa à kpaasi ara nηa beι kpəlø, akā í fita wa hai si gelei akandamau, akā mə hai si gelei inja buuu, mεetasiau mə hai si gelei walii ilu ibou.

14 Inei inəoko ηauí à je məcɔi Seetam ηa iyí à waa ce dobu dobu ηa. Nə à waa bø bi amanlui andunyə ηa fei a tøtø ηa a ce igū si ajɔ nlai Ilaað ilu gbugbā fei.

15 Nɔi Jesu í ni, n̄ wa n naa ku zamba ηε beι ile. Ilu inɔ didɔi inε iyí wa wə njoo, nə wa dasi jinεe ηa ku ba ku maà na ku dasi kpāa bàsí ku na ku ye anyɔ si bantuma.

16 Nɔi inei inəoko ηau à tøtø amanlu ηau fei bii gō iyí à ya kpe do feei Ebεe Aamagedðo.

17 Si anyii nju, amaleka mεejesiau mō í nikā titεε si fufu. Nō à gbə ide ku fō nla gə hai bi kitāi bomma iyī í wa kpasei Ilaašu í ni, ide i tā.

18 Nōi ijī í ḥa, nō à gbə iba ḥa do kulai ijī. Nō ilε í yaya ntə ntə. Ilε kuyayau í caa. Dimie kù ce titā hai waati iyī à taka amane ḥa.

19 Ilu nlau í kpē ikə mεeta, nō ilui ilε fei í cuku. Ilaaš kù gbeje laalə ku cei inei Babiləni ḥa ilu nlau nō í nyisi ḥa idɔəkō nlae.

20 Gungum kāma kù wa bε má, nō a kù waa ye iri kuta ḥa mō má.

21 Nōi kutai ijī nla nla ḥa à waa cuku si inε ḥa wa. Akāe fei í to kilo ciiji. Nō à waa bu Ilaaš na bōnei kutai ijīu, domi bōneu í caa.

17

Abo à ce sakara nla nla

1 Nōi inε akāi amaleka mεeje ḥa iyī à waa mu fata mεeje ḥau í sōmí ni, naa wa, an nyisiε bei Ilaaš á kiiti abo à ce sakara nlau ihē, nju iyī wa buba si antai inyi nlau.

2 Abo à ce sakara nlau í dasi amanlui andunyā ḥa sakara ku ce, nō inεi andunyā ḥa à waa too si daa nkpa nkpaε hee í baa í sinda iri nnja bei atē í ya sinda irii inε.

3 Nōi Hundei Ilaaš í naa sim nō amalekau í bōm gbabua. Bei, n̄ yε abo gə wa buba si antai injai sako nkpa gə. Injai sakou í ne iri mεeje do ngo mεewa nō à kɔ si arae fei iri laalə ku yaako Ilaaš ḥa.

4 Abou wa dasi nyau nkpa jiida gə dimi iyī amanlu ḥa à ya dasi, nō wa dasi booda ḥa iyī à ce do wurə do kutə ku ne fia gə ḥa do lege fūfū bii fei.

Wa mu kɔ̄fui wura si awo si bii mii laalə do riisii sakara ku cee wa kō.

⁵ A kɔ̄ iri gə si ikpoε, yaasei iriui í je asii. Iriu wee, Babiləni ilu nla, iyei inaabø à ce sakarai andunyɑ ηɑ, do iyei daa bututu fei.

⁶ Nə ñ ye abou í mɔ̄ njεi woo dasi naanε ηɑ do ti inε ηɑ iyí à kpa si na iyí í jò à je seεdai Jesu, nə irie í sinda bei atε í ya sinda irii inε.

Iyi ñ yɔ̄, ñ biti ntə ntə.

⁷ Njɔ̄ amalekau í sɔ̄m í ni, na mii í ce ì waa biti. An sisie asiii abou do ti injai sako iyi í nε iri mεεje do ngo mεεwau.

⁸ Injai sako iyi ì yεu bε í wεε wo amma kù wεε má nseι. Bii í kɔ̄osì à fita wa hai si isa nla hai nε kɔ̄ou ku bɔ̄ nfe ku ce. Inεi andunyɑ ηɑ iyi Ilaaɔ̄ kù kɔ̄ iri nηɑ si tiai kuwεε hee ku maa taka andunyɑ, aa biti bii à ye injai sakou má, domi í tako í wεε wo amma kù wεε má nseι nə á na ku faata wa má.

⁹ Inε ku beι ku gbɔ̄ yaasei ideu, í nε bukaatai bisi iyi í nε laakai. Iri mεεje ηau, aŋai à je iri kuta mεεje bii abou wə buba.

¹⁰ Nə aŋai à nyi à je amanlu mεεje ηau. Amanlu miu í cuku tā, inε akā í wεε si nseι, nə inε akā mɔ̄ kù to wa titā. Bii í na í to wa, kaa kpe.

¹¹ Nə injai sako iyi í wεε wo nə kù wεε nseι máu, nηu takae í je ilaalu mεεjosia, nə í je inε akāi amanlu mεεje ηau nə wa bɔ̄ nfe ku ce.

¹² Ngo mεewa iyi ì yεu, aŋai à je amanlu mεewa ηɑ iyi a kù je bomma titā, amma aa ba yiiko a je bomma issɔ̄ akā do injai sakou ajo.

¹³ Aŋa mεewau fei mii akāi à waa lele, nə aa na injai sakou gbugbā do yiiko nηa.

14 Aa ce igū do Angudāu, amma Angudāu á je ḥa igū si na iyi í jò í je Lafēei lafēe ḥa nō í je Amanlui amanlu ḥa. Nō ilu naane ḥa iyi Ilaaš í kpe í cica, aŋað Angudāu aa je igū ajo.

15 Nō amalekau í səm má í ni, inyi iyi í yε abo à ce sakarau wa buba si antaεu be, nñui í je inε nkpo iyi wqaa hai ilε ikā ikā nō à wqaa fō fee ikā ikā.

16 Ngo mεewa iyi í yεu be do injai sakou, aa cé abo à ce sakarau. Aa so mii iyi í ne fei nō a jòø basi. Aa ḥo injæs nō a joo ina mam mam.

17 Aa ce bεεbeí si na iyi í jò Ilaaš í jò à ce idøøbiε. Bεεbeí à ce anu akā ku ba a so yiikoi amanlu nñia a na injai sakou. Aa maa jirimia injai sakoui hee idei Ilaaš koo ceò.

18 Abo iyi í yεu, nñui í je ilu nla iyi í ne gbugbā si amanlui ilε fei.

18

Kucukui Babiləni ilu nlau

1 Si anyii nñu ñ yε amaleka mmu gø wa kita wa hai lele. Í ne yiiko nla nla, nō amboeε wa daana bari bari wa má inya si andunya fei.

2 Í dʒ anu í ni, Babiləni ilu nlau, í cuku, í cuku. Nsei í baa í je bii ku wai zii ḥa do bii ku manjii inεi inaøko baa yooma fei. Yεi laalø do yεi sāmi fei í wa bε.

3 À jò iluu í cuku si na iyi í jò dimi fei í dasi sakaraε ku ce. Sakaraεui í yε beí atε iyi wa cí ḥa iju. Í dasi amanlui andunya ḥa sakara ku ce do nñu takae ajo, nō woo nya s̄lai andunya ḥa à ce fia na amani nlæeu.

4 Njøi ñ gbo ide ku fō gø má hai lele í ni, injε inεm ḥa, i fita wa hai inø iluu, ku ba i maà na i ne ikpε si dulum deε nō bɔnε ḥa iyi á baa ku maà ba ḥε,

5 domi dulum deeu í kã hee lele, nõ Ilaaõ kù gbeje laalø ña iyi í ce.

6 Beï í cea inë ña, i sãa bëebe isë gbeeji. Wahala iyi í dasi inë ña í sãa ikã minji.

7 Zaka bei í so arae lele í wee do inø didõ si amani nlæs, inje mo i nyisië ijuukpã do inø ku fõ zaka bëebe ña. Wa ni si idæ, n̄ wa n bubø bei amanlu, n kù jé jað. Bëebe mœi n kaa n ye inø ku fõ pai.

8 Na nnju, bñne ikã ikã á baa si ajø akã. Bñne ñau wee, bñø do inø kuføi iku do ari. Nnju takæ á joi mam mam, domi Aõ Lafëe iyi í kiitié í jé ilu gbugbã.

9 Amanlui andunyä ña iyi à ce daa nkpo nkpo do abo à ce sakarau fei nõ à kpë amani nlæu, aa na a kpata, aa cã buubuu na irie si waati iyi aa ye cuai ina iyi wa joou.

10 Aa leekí a jìðe si na iyi í jò à waa ce njoí ijuukpã iyi í baa, nõ aa ni, waiyooi, waiyooi, Babiløni ilu nla ilu gbugbã, si iso akãi kiiti í jëe.

11 Woo nya sïai andunyä ña aa kpata do inø ku fõ na irie, si na iyi í jò inë gø kù waa ra iwò nnja má

12 iyi í jé wura do isø fufü, do kuta jiida ku ne fia ña, do lege fufü ña, do acø fufü kú ne fia gø do acø iyi í jé ti ilaalu do acø iyi à ya ceò mañgò bønsue do acø nkpa jiida. Inë gø kù waa ra jii ku ne inunu jiida ilu fia má, do dimii mii ikã ikã iyi à ce do inyii jua walakø do jii jiida wala do isø nkpa wala do isø wala do kuta fufü.

13 A kù waa ra fusui anyii jii iyi à ya kpe kanèli, do nyauí aye do tulare do ikpo ku dõ inunu iyi à ya kpe miru do ikpo dimi mmu gø má, do vëe do ikpo do iyafü do bilee, do këte ña do angudã ña, do aci do sareti nnja ña, do aru ña.

14 Nə woo nya sīa ḥau à sō iluu à ni, mii jiida iyi ì bi ku je titεε fei wo í lœ, nə amanie do mii ku sīae fei í nyœε, amane kaa yœ má pai.

15 Woo nya sīa ḥau, aŋa iyi à ce fia do saabui iluu aa leekī ku jī, aa maa kpata, a maa weewea na njoj ijuukpā iyi í baau,

16 aa maa ni, waiyooi, irei ì gbə bɔnε iyi í ba ilu nlau ihε. Iluu í tako í yεi beɪ abo iyi í ya we acɔ fūfū ku ne fia gø, do acɔ nkpa jiida do acɔ iyi í je ti ilaalu, nə í ya dasi wura si aræ do kuta jiida ku ne fia ḥa, do lege fūfū ḥa.

17 Nə si isɔ akā amanie fei í ce nfe.

Woo mu akɔi inyi ḥau fei do woo ce icεε ḥa do inε ḥa iyi à wa inɔ akɔi inyi ḥau fei hee do inε ḥa iyi à waa ba ijε si inyi dūdūu, à leekī à jīòε,

18 à waa dɔ anu iyi à ye cuai kujoin iluu à waa ni, ilu nla gø kù wεε beɪ iluu ihε má.

19 À waa kosi iri nḥa sāa à waa nyisiò inɔ ku fɔ nḥa. À waa kpata à dɔ anu à waa ni, waiyooi, irei ì gbə bɔnε iyi í ba ilu nlau ihε. Do saabui amaniei ilu akɔi inyi ḥa fei à ceò fia. Nə si isɔ akā, fei ndee í kpɔò bomma.

20 Inε inεi lele ḥa, i jɔ inɔ nŋε ku dɔ. Inε woo dasi naanε ḥa mɔ do woo be ḥa do walii ḥa, i jɔ inɔ nŋε ku dɔ, si na iyi í jɔ Ilaañ í kiiti iluu í sã nŋε gbese.

21 Nɔi amaleka ilu gbugbā gø í so kuta nla beɪ alɔ gø í nyɔɔ si inyi dūdūu í ni, beεbe moi aa keke Babilɔni ilu nlau do gbugbā nɔ a kaa yœ má pai.

22 A kaa gbə anu ku dɔi mɔɔlɔ má bi titεε do woo kɔ iri ḥau do gaasia ḥau do woo fã kãakãakī ḥau. A kaa ba woo ce icεi awɔ dimi ikā ikā má, a kaa gbə ibai alɔ iyi wa lɔlɔ má.

23 A kaa yε inya kumái fitila bε má, a kaa nə a gbə geləi abo titõ do məkə titõ. Woo nya s̄laeṣ ḥai à nε gbugbā à re wo si andunyau ihε fei, nə ì d̄l ijui inei ilεu ihε fei do dobu dobuε.

24 À nyisi ilui Babiləni ijuukpā si na iyí í j̄ò à yε siε njεi walii ḥa do ti woo dasi naanε ḥa do njεi inε ḥa iyí à kpa si andunyau ihε fei.

19

1 Si anyii n̄ju, n̄ gbə ide ku f̄ ḡ b̄ ei anu ku d̄sī zamaa ikpa lelei A᷑ í ni, ka saabu Ilaa᷑ Lafεe nwa, nnui í faaba wa, í n̄ í nε amboe do gbugbā.

2 Kiitié í jε ntə, n̄ í te, domi í kiiti abo à ce sakara iyí í bεjε andunyau fei do d̄aa bututue, n̄ í nyisiε b̄nε si na iyí í j̄ò í nikā njεi woo ce icεε ḥa.

3 N̄ à d̄sī anu má à waa ni, ka saabu Ilaa᷑ Lafεe nwa. Cuai ilu nlau á maa b̄ lelei hee do aq̄ fei.

4 N̄oi inε ngbo kənfia do mεe ḥau do ilu hunde mεe ḥau à sεebata si wajui Ilaa᷑, n̄ju iyí wa buba si kitāi bommau à t̄œe à waa ni, ami, ka saabu Ilaa᷑ Lafεe nwa.

Jingaui abəd̄sī Angudāu

5 Waati bεebεi à gbə ide ku f̄ ḡ hai ikpa bi kitāi bommau í ni, i saabu Ilaa᷑ Lafεe nwa, inε woo ce icεε ḥa fei, inε iyí ì waa ce njoε, keekeò nla.

6 N̄ n̄ gbə ide ku f̄ ḡ b̄ ei imui zamaa. Aa ni b̄ ei iri cuui inyi nla ḡoi walakə b̄ ei kulai ij̄i. Ide ku f̄ou í ni, ka saabu Ilaa᷑, domi Ilaa᷑ Lafεe nwa ilu gbugbā fei í jε bomma.

7 I j̄ò ka nyaanyi, ka wεεò inə did̄s. I j̄ò ka saabu amboeε domi abəd̄sī Angudāu í to wa, mudεeu takae mo í t̄ā s̄oolu.

8 À jò í dasi nyau fūfū wau wau ku nε bεεrε iyi í má. Nyau ku nε bεεrεui í jε kookoosu jiidai woo dasi naanε ηa.

9 Njai amalekau í sōm í ni, kɔ iyi ih̄. Ilu inɔ didɔ ηai inε ηa iyi à kpe ku jε bi ku ce abɔdɔi Angudāu. Nɔ í sōm má í ni, ideu ide ku fɔi Ilaaɔ takaei.

10 Njai n̄ seebata ku ba n tɔɔe, amma í ni, maà ce bεεbε. Amu mɔ woo ce icei beι awɔ do beι kpaasie ηa iyi à waa mu ide ntɔ iyi Jesu í nyisi wau. Tɔɔ Ilaaɔ.

Ide ntɔ iyi Jesu í nyisi wau nŋui í jε icui idei walii fei.

Masa ilu aci fūfū

11 Si anyii nŋu, n̄ yε lelei Aɔ í cī nɔ aci fūfū gɔ í faata wa. Ine iyi wa gūui à ya kpe ilu naanε do ilu ntɔ. Si ntɔi í ya kiiti, bεεbε mɔi í ya ceò igū.

12 Ijuε í yεi beι amei ina, nɔ wa dasi fulai bomma nkpo si irie. Nɔ à kɔ iri gɔ sie iyi inε gɔ kù mà bii kù jε nŋu akā.

13 Wa dasi ibɔ gɔ iyi à mù do njε. Iriei Idei Ilaaɔ.

14 Woo ce igūi lele ηa à gū aci fūfū ηa à waa tooε nɔ à waa dasi jaaε fūfū ku nε bεεrε iyi í má wau wau.

15 Taakuba didɔ gɔ wa fita wa hai si gεleε iyi á jeò dimii andunya ηa igū. Si anyie nɔ ku gbā ηa do goloi isɔ nɔ ku fɔ inyii isoi jii ndii rezεε. Iyi bε wa nyisi idɔɔkɔ nlai Ilaaɔ ilu gbugbā fei iyi á naa si inei andunya ηa.

16 Si ibɔε do si itāε à kɔ irie à ni, Amanlui amanlu ηa do Lafεεi lafεε ηa.

17 Nɔ n̄ yε amaleka gɔ ma wa leekī si inunu. Nɔ í dɔ anu wa kpe yεi ηa iyi à waa fo hee lelei Aɔ fei wa ni, i naa i tɔtɔ i jε jingau nlai Ilaaɔ ηa.

18 I naa i jε injai arai ilaaalu ηa do ti inε ngboi sooge ηa do ti woo ce igū ηa, do ti aci ηa do masa nηa ηa, do injai inε fei, hai aru hee do inε ηa iyi à ne ara nnja, keekeò nla.

19 Nɔi n yε injai sakou do amanlui andunya ηa do woo ce igū nηa ηa, aŋa fei à tətəo ku ba a ce igū do inε iyi wa gū aciu do woo ce igūe ηa.

20 Nɔi masau do woo ce igūe ηa à mu injai sakou do walii ilu ibou ajo, nηu iyi wa ce dobu dobu si wajui injai sakou wo. Do dobu dobucci í dí ijui inε ηa iyi à tako à ne nyindai injai sakou nə à təo mii iyi à gbeu. À səsi aŋa minji fei si ina nla iyi wa jo do fainwita njaawε.

21 Nə masau í kpa woo ce igū nηa ηa do taakuba iyi wa fita wa hai si gelεe. Nə yεi fei í jε ina nηa í yo.

20

Adɔ dubu

1 Si anyii nηu, n yε amalekə gø má wa kita wa hai lelei Aɔ, wa mu kileei isa hai ne kəou do sesee nla gø.

2 Nɔi í bata akandama, njo iyi í wεe hai tako tako, iyi í jε mbirisi do Seetam, nə í dūu do seseeu hee adɔ dubu.

3 Nə í tale sie ino isa nlau í səkə sie nə í ce nyinda ku ba ku maà dí ijui dimii inei andunya ηa má hee adɔ dubuu koo tāò. Si anyie à ne a cūu nə a fūu si waati keeke má.

4 Nɔi n yε kitai bomma gø ηa nə inε ηa à waa buba si. À na inε ηa iyi à waa buba si ηau yiiko a kiiti inε ηa. Nə n yε inε ηa iyi à bu iri nηa na idei Ilaaɔ do si na iyi í jà à jε seendai Jesu. Aŋai a kù təo injai sakou hee má jε mii iyi à gbeu, nə a kù jε aŋa a ne nyindae

si ikpo nŋa wala si awo nŋa. À dede hai si bale nə à je bomma do Kirisi ajə adɔ dubu.

⁵ Iyi bəi í je kudede sintei iku ŋa. Amma iku ŋa iyı à gbe a kù dede hai si bale, í gbe hee adɔ dubuu koo kɔò.

⁶ Ilu ino didɔ nŋai inε ŋa iyı à wa si kudede sinteu. Anjai à nya ikā na irii Ilaað. Iku minjisiau kù nε gbugbā si ŋa má, amma aa maa je woo wee Ilaað ŋa do ti Kirisi, nə aa je bomma do nŋu adɔ dubu.

À je Seetam igū

⁷ Bii adɔ dubuu í kɔ aa jò Seetam hai si piisɔøε.

⁸ Nə á fita koo dí ijui dimii inε andunya ŋa fei, waatɔ Gøgu do Magøgu *, nə ku tøtø ŋa a ce igū. Aa kpɔ bəi sääi acili ido.

⁹ Anjai à dede wa hai ilε fei à naa à kaako gbodoi woo dasi naanε ŋa do ilu iyı Ilaað í biu. Amma ina í naa hai lele, nə aŋa fei à jo.

¹⁰ Nɔi à so Seetam, nŋu iyı í dí ijui inε ŋau, à sɔsi ina nla iyı wa jo do fainwitau, tengi bii à dasi inŋai sakou do walii ilu ibou wo. Bəi aa ye ijuukpā nla nla dasão idū hee do aŋɔ fei.

Kiiti ankāanyi

¹¹ Si anyii nŋu, nɔi ñ ye kitái bomma nla fufu gó do inε iyı wa buba si antaes. Nə ilε do lele à sa hai wajue, nə a kù ye gøgø nŋa gó má.

¹² Nɔi ñ ye iku ŋa, keekeò nla, à waa leekí si wajui kitái bommau. Nə à cí tia ŋa do tia gó iyı à ya ni tiai kuwee. À kiiti iku ŋa si bəi kookoosu nŋa iyı à kɔ si tia ŋau í to.

* **20:8 Gøgu do Magøgu** Ezekiel 38 do 39 í fɔ idei Gøgu do Magøgu. Si afeu bε, Gøguu ilaalui, Magøgu mɔ ilεεi.

13 Waati bεεbeι tenku í sindo iku ηa iyi à wa inøe wa, nø iku do bi ku wai iku ηa à sindo iku nηa ηa iyi à waa mu wo. Aŋa fei à baa si kuwεε nø à kiiti ηa si beι kookoosu nηa í to.

14 Nøi à so iku do bi ku wai iku ηau à dasi ina nlau. Ina nlau í jε iku minjisid.

15 Inε baa yooma iyi a kù kø irie si tiai kuwεeu à soo à dasi ina nlau.

21

Lele titɔ̄ do ilε titɔ̄

1 Si anyii nηu, n̄ yε lele titɔ̄ do ilε titɔ̄. Lele nwo do ilε nwo ηau a kù wεε má. Tenku mø kù wεε má.

2 Nø n̄ yε ilu kumá iyi í jε Zeruzalemu titɔ̄ í kita wa hai lelei Aɔ̄. Í tā sɔɔlu bεi abo titɔ̄ iyi wa bɔ̄ møkøe ku ko.

3 Nø n̄ gbø ide ku fø nla gø hai bi kitai bommau í ni, nseι bi kuwai Ilaaɔ̄ í wεε do amane ηa. Ilaaɔ̄ á maa wεε do aŋa, nø aa je inee ηa. Ilaaɔ̄ takae á wa si anini nηa.

4 Á gbā cikāaju nηa ηa fei. Iku do inø ku føe do kukpata do ara ku ro kaa wεε má, domi mii ndii tako ηau fei í lø.

5 Waati bεεbeι inε iyi wa buba si kitai bommau í ni, wee n̄ ce mii fei titɔ̄. Nø í sɔm í ni, kø iyi ih̄ domi idem ide ntøi, nø í ne naane.

6 Nø í sɔm má í ni, fei ndee í tā. Inε kāma kù takom nø inε kāma kaa naa do anyim. Amui n̄ je sintei mii fei do iri ku kpæ. Inε iyi agbε wa kpæ fei an jø ku mø inyii isɔ̄ hai ne fia ku sã. Nø inε iyi í mø inyiu fei á mqa wεεi.

7 Inε iyi í je igū aa naa mii ηau bε, nø an je Ilaaɔ̄ Baabæ, nø nηu mø ku je amam.

8 Amma inε ηα iyi à mɔngɔ do hai dasi naanε ηα do woo ce laalə ηα do woo kpa inε ηα do woo ce sakara ηα, do woo ce dobu dobu ηα do woo təo iwẽ ηα do woo sɔ ibo ηα fei aa ba ikpẽ nηa si ina nla iyi wa jo do fainwitau. Iyi bεi í jε iku minjisiau.

Zeruzalemu titɔ

9 Nɔi amaleka mεeje ηα iyi à tako à waa mu fata mεeje ηα si bii bɔnε mεeje í wa siu, inε akã nηa í naa í sɔm í ni, naa wa n nyisie abo titɔ iyi Angudāu í so.

10 Hundei Ilaaõ í ηaa sim nɔ amalekau í bɔðm si antai iri kuta nla gɔ. Í nyisim Zeruzalemu, ilu kumá iyi wa kita wa hai lelei Aɔu.

11 Wa daana do amboei Ilaaõ bεi kuta kusia jiida ku ne fia gɔ iyi à ya kpe zasipu, iyi í má bεi digi.

12 Nɔ bindi nla ku gboka gɔ í kaakoe. Í ne ande maateeji, nɔ amaleka maateeji gɔ ηα à waa degbe ande koofa ηau. Si ande koofa ηau i à kɔ irii dimi maateeji inei Izireli ηau.

13 Gonta mεei bindiu fei í ne ande mεeta mεeta. Ande mεeta í wa ikpa nunui ale, mεeta mɔ í wa ikpa nunui daakɔ, nɔ mεeta mεeta í wa cingaa do cingaa.

14 À nyɔ icui bindii iluui do kuta maateeji. Si antaei à kɔ irii woo be maateeji Angudāu.

15 Amaleka iyi wa bam ide ku fɔu, wa mu goloi wura iyi í jε mii ku wā ku ba ku wāò iluu do koofae ηα do bindie.

16 Gontai iluu fei wa mungai, kucie do kusɔe fei dkai. Amalekau í wā do golo ku wāe. Nɔ kusɔe í ce dubu maateeji (12.000) si yaasei ile ku wā *. Beεbe moi kucie do kugbokae.

---

* **21:16 dubu maateeji si yaasei ile ku wā** Lambau í ne yaase gɔ. Kusɔe í to kilo dubu minji do ciø minji (2.200).

17 Amalekau í wā bindiu nō sisimæ í ce agbāawo cīo do ciiji do mæe (144). Í wāa do yaase bēi amanë ña mō à ya ce.

18 À ma bindiui do dimii kuta ku nē fia gō iyi à ya kpe zasipu nō à ma iluu takæi do wura alala iyi í má bēi digi.

19 À nyō icui bindiui à ce boodaæ do kuta kusia ku nē fia gō ña dimi ikā ikā, í nē ila ikā ikā. Kuta sinteui à ya kpe zasipu, minjisiae mō safira, mæetasiae agati, mæesiae emerodu,

20 miusiae saadonisi, mæefasiae saadoni, mæejesiae kisoliti, mæejøsiae berili, mæesäsiæ topazi, mæewasiae kisopazi, maatakäsiæ zasenti, maateejiæ ametisi.

21 Nō à ce gamboi lège maateeji. Gambo akā fei à cooi do lège fūfū akā ku nē fia. Nō à ce kpāai iluu do wura alala iyi í má bēi digi.

22 N kù yε bi kuwai Ilaañ si iluu si na iyi í jø Añ Laféé ilu gbugbā fei do Angudāu, à wai bii fei.

23 Iluu kù nē bukaatai inunu walakə cukpa iyi á maa inya, domi amboei Ilaañ wa má inya siε, nō Angudāu í je fitilæ.

24 Dimii ile fei á maa ne si inya kumáe, nō amanlui ile ña fei aa naað amani nnja wa bε.

25 Koofai iluu á maa cīi waati kāma fei, domi idū kaa dū bε má pai.

26 Aa naað amanii ile fei wa do bεεrεε si iluu.

27 Amma mii riisi kāma kaa lō bε. Bεεbε mōi inε iyi wa ce laalo do woo sō ibo a kaa lō bε pai. Inε ña iyi aa lō bε, aŋai à je inε ña iyi à kō iri nnja si tiai Angudāu iyi í je tiai kuwεε.

22

1 Si anyii n̄ju, amalekau í nyisim inyii ido iyi í ya na iné ña kuw  e. Inyiu wa daana bei digi n   wa c   wa hai si kit  i bommai Ilaa   do Angud  u.

2 Wa c   si aninii kp  ai iluu. J  i ndii kuw  e wa leek   si ice do icei idou. Í ya so tuuba maateeji si ad   ak  , gbak   ak   si cukpa baa yooma fei. A ya ce iw   do wua   j  i n  u a faaba   dimii andunya fei.

3 Ilaa   kaa ceekpe in   g   m  a.

Kit  i bommai Ilaa   do ti Angud  u í wa b  , n   woo ce icei Ilaa   ñau aa maa t  o  e.

4 Aa ye wajue, n   á k   irie si ikpo n  ja.

5 Id   kaa ya d   b  . A kaa ne bukaatai inya kum  i fitila walak   ti inunu, domi A   Laf  ei í je inya kum  i n  ja. Aa n   a je bomma hee do aj   fei.

Kubaai Jesu

6 N  oi amalekau í s  m í ni, ideu ih   ide nt  i, í n   í ne naane  . A   Laf  ei, n  ju iyi í gb   walii ñau, í b   amaleka   wa bi woo ce icee   ña ku s   ña mii iyi á ce bii í k  osi.

7 N  oi Jesu í ni, wee, an nyi wa kaa k  e. Ilu in   did  i in   iyi wa jirim   ide iyi à ce walii   si tiau ih  .

8 Amu Zaa n   g  o ideu ih  , n   n   ye mii ñau. Iyi n   g  o   n   n   y  o   n   t  , ñ  oi n   seebata si wajui amaleka iyi í nyisim fei nd  eu ku ba n   t  o  e.

9 Amma í s  m í ni, ma   ce b  e  be. Amu m   woo ce icei bei aw   do bei walii kpaasie ñ   do bei in   ña iyi à wa   jirim   idei tiau ih   fei. T  o Ilaa  .

10 N  oi í ni m  , ma   ti i singaa in   ña idei walii iyi à k   si tiau ih   domi wa  ati í maa wa ku ce.

11 In   iyi wa ce laal   ku hanya ku maa ce laalo  , in   m   iyi wa ce daa s  mi ku hanya ku maa ce daa

sāmīe. Ine mō iyi wā ce jiida ku hanya ku maa ce jiidae, ine mō iyi í jé ine kuma ku jò ku má ku maa koo.

¹² Jesu í ni, wee n kaa n kpete n nyi wā. An naaò riba wā n sāaò ine fei si bēi icée í to.

¹³ Amui ñ jé iriò isé. Ine kāma kù takom nō ine kāma kaa naa do anyim. Amui ñ jé sintei mii fei do iri ku kpae.

¹⁴ Ilu ino didō ñai ine ña iyi kuwēe nñā í má bēi nyau iyi à fō sāa sāa, ku ba a ba kpāa a jé isoi jii ndii kuwēeu nō a lō ino iluu hai do andee.

¹⁵ Amma woo ce laalō ña anyii iluui aa wā do woo ce dobu dobu ña do woo ce sakara ña do woo kpā ine ña do woo tō iwē ña do ine ña iyi à bi ibo nō à ya maa sō ibou fei.

¹⁶ Amu Jesu, amui ñ bē nñē amalekam wā ku sō igbeí inem ña fei ideu ihē. Amui ñ jé tōkui Davidi, nō ñ jé andaiyai ameejuuma iyi wā má inya.

¹⁷ Hundei Ilaaõ do abo titō à fō à waa ni, naa wa, Laféé Jesu.

Ine iyi wā gbō ideu fei nñu mō ku ni ku naa wa.

Ine iyi agbē wa kpā ku naa wa, ine mō iyi í bi inyi iyi í ya na ine ña kuwēe ku naa ku gba, kù nē ku sā.

Iri ku kpai ide

¹⁸ Amu Zaa, ide iyi ñ wā n sō ine baa yooma iyi wā gbō idei tiai waliiu ihē wee, bii ine gō í kōosi ide gō si antai iyi à kō si tiau ihē, Ilaaõ á kōosi ijuukpāi lafēé do bōne ña iyi à kō si tiau.

¹⁹ Beebe mōi ine iyi í kaye ide gō hai si tiai idei waliiu ihē, Ilaaõ á kō lafēé ikpēi isoi jii ndii kuwēe do ilu kumá iyi à sisi yaasee si tiau ihē.

²⁰ Jesu, nñu iyi í fō ideu ihē fei í jilō do naané, í ni, bēebē an nyi wā kaa kpē.

Nø amu Zaa ñ je ñ ni, ami, naa wa Lafëe Jesu.
21 Didõi Lafëe Jesu ku wee do inee ña fei. Ami.

Akabuu Titɔ̄i Idei Ilaaɔ Monkole New Testament

copyright © 2006 SIM International

Language: Monkole (Mokole)

Translation by: SIM International

Monkole, Akabuu Titɔ̄i Idei Ilaaɔ

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2006.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

xlviii

596bf1bc-1348-53da-8787-98c1d2a18282